

avser sig ut för en f. Små.
Abraham: s saml. 3: de god.
n. 78-79.

ACC. N:R M. 9113: 1-3.

Landskap: Småland Upptecknat av: Axel Ramm
Härad: Östra Adress: f. i Näsby 1858, stads-
Socken: Lemnåll Berättat av: revisor i Göteborg
Uppteckningsår: 1882 Född år ..... i .....

Fägen om Lemnålls kyrkas, - Finn.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Avskrift ur "Fören.f.Smäl.
Minnen:s saml. 3:dje avd. ACC. NR. M. 9113 /
sid. 78-79.

Landskap: Småland Upptecknat av: Ramm, Axel.
Härad: Åsna Adress: f. i Källsjö 1858. Stationen i
Socken: Lemhult Berättat av Göteborg.
Uppteckningsår: 1882 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen rör Folketymologi: Kyrksägen.

Om Lemhults kyrka berättades mig följ. historia af min far. Lemhult, annex till Korsberga, ägde förr en gammal kyrka, som hörde till de s.k. offerkyrkorna, om hvilka jag hänvisar till Hyltén-Cavallius` Varend och Virdarne I, 202-3. Den är i likhet med Lunds domkyrka uppbyggd af en jätte, till hvilken den förste kristne presten vändt sig och öfverenskommit om en liknande betalning som den Sankte Laurentius skulle bestå med. Jätten byggde kyrkan på nuvarande gården Lemhults ägor och presten - hvars namn historien glömt - säg med förvåning huru hastigt verket steg upp i höjden. Sorgsen i sitt sinne vandrade presten på Gerékulla backe, då han, på mig obekant melodi, får höra en vagsång sakta "tullias" fram ur berget:

Vyss, vyss, lille Kinn,
i morgon kommer Finn-far in,
antingen med sol eller måne

Skriv endast på denna sida!

M. 9113:2

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

eller med prestens två ögon
att leka med.

(Metern är visserligen rätt knagglig, men svårigheten att förklara den försvinner nog, om man betänker, att kvinnan, som sjöng, var af jätteslägt.)

Glad gick då presten fram till kyrkobyggaren och sade till honom: "Nu kan du komma ned, Finn-far, och fullborda resten i morgon." Mäktig förgrymmad ville jätten då taga tag och bortbära hela kyrkan, men fick endast östra gaveln och koret med sig. Denna del af kyrkan bar han ungefär $\frac{1}{4}$ mil och sänkte den ned uti ett kärr, på gården Folkatorps ägor. Kärrret är på alla sidor omgifvet af berg och ännu finnes där kvar en ganska stor stenhög. Egendomligt är också, att den gamla kyrkan i öster var af trä och att stenväggarna, som derefter vidtogo, voro afskurna liksom af en såg.

Så fick nu socken, kyrka och gård namnet Lemnhult, emedan jätten lemnat kvar en del af kyrkan. - Jätten omnämnes ej vidare i historien.

(Ganska egendomligt är, att uppe i "obygderna" återfinnas sagan om Lunds domkyrkas uppbyggande. Men samma saga återfinnes med olika variationer i nästan alla Sveriges landskap. Jag vill nu blott nämna att samma sägen förtäljes om Hardemo, Kils och Hammars kyrkor i Nerike och äfven om en kyrka i Helsingland.

Skriv endast på denna sida!

M. 9113:3.

Jag hoppas att jag någon gång skall kunna samla tillräckligt material för sammanställande af alla dessa sägner. - Hvad beträffar senare delen af sagan - om kyrkans nedsänkande i ett kärr - återfinnes den i en sägen om Björkö gamla kyrka i Småland.)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!